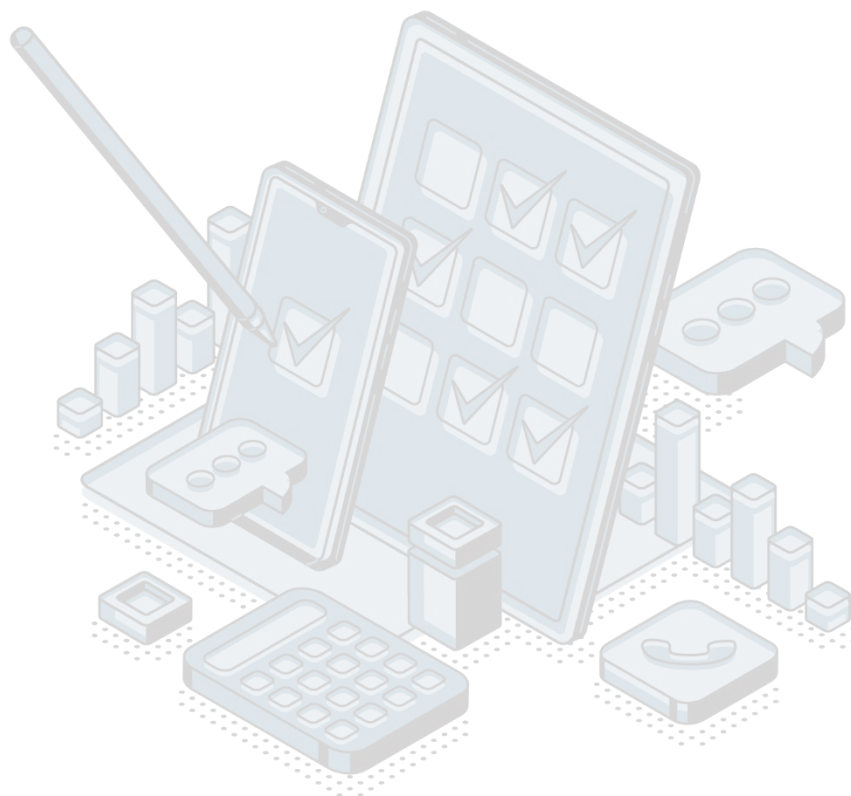

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Minimalna potrošačka korpa 2023

Odgovorno lice: Nataša ĐUROVIĆ

Naziv odsjeka: Odsjek statistike uslova života i socijalnih usluga

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov	3
1.3 Statističke jedinice	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	3
1.4.1 Sektori	3
1.4.2 Statistička populacija	3
1.5 Referentna geografska oblast	3
1.6 Koncepti i definicije	3
1.7 Klasifikacije	3
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	4
1.10 Metodologija	4
1.11 Bazni period	4
1.12 Jedinica mjere	4
1.13 Izvor podataka	4
1.14 Metod prikupljanja podataka	4
2. Relevantnost - Korisnici podataka	4
2.1 Potrebe korisnika	4
2.2 Zadovoljstvo korisnika	5
3. Tačnost i pouzdanost	5
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	5
3.2 Sezonska prilagođavanja	5
3.3 Revizija podataka	5
3.3.1 Politika revizije podataka	5
3.3.2 Praksa revizije podataka	5
3.3.3 Prosječna veličina revizije podataka	5
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	5
4.1 Pravovremenost	5
Vremenski jaz objave konačnih podataka	5
4.2 Tačnost objave podataka	5
5. Dostupnost i jasnoća	6
5.1 Kalendar objave podataka	6
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	6
5.3 Saopštenja	6
5.4 Publikacije	6
5.5 Online baza podataka	6
5.6 Dostupnost mikro podacima	6
5.7 Popunjenost metadata	6
6. Uporedivost	6
6.1 Prostorna uporedivost	6
6.2 Vremenska uporedivost	7
Indikator za uporedivost u vremenu	7

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja se odnosi na utvrđivanje vrijednosti minimalne korpe koja je neophodna četvoročlanom domaćinstvu za zadovoljenje minimalnih potreba koje uključuju hranu i bezalkoholna pića i neprehrambene proizvode i usluge, polazeći od potrošnje koju su domaćinstva evidentirala u Anketi o potrošnji domaćinstava.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala više memoranduma o saradnji sa imaocima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Domaćinstva.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Nije relevantno.

1.4.2 Statistička populacija

Statistička populacija odnosi se na drugi, treći i četvrti decil populacije. Decili predstavljaju jednu desetinu populacije, gdje su domaćinstva rangirana u grupe prema visini potrošnje po glavi stanovnika, pri čemu svaka grupa sadrži isti broj domaćinstava.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora.

1.6 Koncepti i definicije

Minimalna potrošačka korpa se odnosi na potrošnju domaćinstava koja uključuje hranu i neprehrambene proizvode i usluge, a u skladu sa minimalnim preporukama Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i Priručnika za ishranu Ministarstva poljoprivrede Sjedinjenih Američkih Država 2010. godine (USDA Food Guide 2010) o minimalnoj vrijednosti kalorijskog unosa hrane u iznosu od 2 211 Kcal, dnevno, po osobi. Vrijednost minimalne potrošačke korpe za četvoročlano domaćinstvo čine minimalni mjesečni izdaci koji se odnose na hranu i bezalkoholna pića i neprehrambene proizvode i usluge. Za izračunavanje minimalnih izdataka koji se odnose na hranu i bezalkoholna pića koriste se prosječne cijene u tekućem mjesecu i mjesečne količine u kilogramima za četvoročlano domaćinstvo. Za izračunavanje vrijednosti korpe neprehrambenih proizvoda i usluga koriste se indeksi potrošačkih cijena (CPI).

1.7 Klasifikacije

Klasifikacija lične potrošnje prema namjeni COICOP.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečna.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci se objavljuju na mjesečnom nivou u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

1.10 Metodologija

Metodologija minimalne potrošačke korpe dostupna je na sajtu MONSTAT-a, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1575&pageid=31>

1.11 Bazni period

Nije relevantno.

1.12 Jedinica mjere

Podaci dobijeni ovim istraživanjem izraženi su u eurima i u procentima.

1.13 Izvor podataka

Glavni izvori podataka koji su se koristili prilikom izrade nove, revidirane, potrošačke korpe su podaci Ankete o potrošnji domaćinstva iz 2015. godine i Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u 2011. godini. Anketa o potrošnji domaćinstava usaglašena je sa međunarodnim standardima i preporukama EUROSTAT-a i UN-a, čime se obezbjeđuje međunarodna uporedivost podataka. Anketom se prikupljaju podaci o prihodima i potrošnji domaćinstava, odnosno podaci o osnovnim elementima lične potrošnje, kao i podaci o nekim važnijim pokazateljima životnog standarda (uslovi stanovanja, snabdjevenost trajnim potrošnim dobrima i dr.) i osnovni podaci o demografskim, ekonomskim i sociološkim karakteristikama domaćinstava.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Kompilacija.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- ✚ Eurostat;
- ✚ Svjetska banka;
- ✚ UN organizacije;
- ✚ Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- ✚ Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- ✚ Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- ✚ Centralna banka;
- ✚ Nevladine organizacije;
- ✚ Studenti;
- ✚ Istraživači;

 Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovedla istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1625&pageid=1625>

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Minimalna potrošačka korpa je bazirana na podacima iz istraživanja Anketa o potrošnji domaćinstava, Popisa stanovništva, domaćinstva i stanova i Indeksa potrošačkih cijena (CPI) koji su usaglašeni sa preporukama i regulativama Eurostata.

3.2 Sezonska prilagođavanja

Nije relevantno.

3.3 Revizija podataka

3.3.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu: <http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>

3.3.2 Praksa revizije podataka

U 2016. godini, Uprava za statistiku je pokrenula pilot projekat Revizija Metodologije minimalne potrošačke korpe, na zahtjev Savjeta statističkog sistema. Pretpostavka pokretanja projekta je da je u odnosu na minimalnu potrošačku korpu iz 2009. godine došlo o određenih promjena u navikama potrošača pojavom novih proizvoda i usluga, promjenom načina života, itd. Projekat Revizije je realizovan u saradnji sa Institutom za javno zdravlje i Svjetskom bankom koja je obezbijedila ekspertsku pomoć.

3.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije dostupno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju na datum koji je definisan Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Konačni kvartalni podaci za 2023. godinu se objavljuju 20 dana nakon završetka referentnog perioda.

4.2 Tačnost objave podataka

Rokovi za objavljivanje rezultata ovog istraživanja su definisani u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka i ti rokovi za publikovanje saopštenja se poštuju.

Indikator TP3 (tačnost) je 0, tj. nema razlike između planirane i stvarne objave, što znači da su podaci objavljeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku:

<https://monstat.org/uploads/files/Kalendar%20%20objavljivanja%20za%202023%20-%20MNE.pdf>

5.3 Saopštenja

Podaci se publikuju na sajtu MONSTAT-a, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=352&pageid=31>

5.4 Publikacije

Uprava za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije: Statistički Godišnjak, Crna Gora u brojkama, Mjesečni statistički pregled. Pored navedenih redovnih, Uprava za statistiku objavljuje i vanredne publikacije. Neke od najznačajnijih vanrednih publikacija su sljedeće: Žene i muškarci u Crnoj Gori, Najčešće korišćeni statistički podaci. Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku: <http://www.monstat.org/cg/publikacije.php?id=100>

5.5 Online baza podataka

Na sajtu MONSTAT-a u dijelu Minimalna potrošačka korpa nalaze se podaci u excel tabelama, mjesečna saopštenja i Metodologija, link: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=31&pageid=31>

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12 i 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Minimalna potrošačka korpa je istraživanje nacionalnog karaktera, za koje ne postoji međunarodno uporediva metodologija. Proizvodnja ovog podataka nije obavezujuća u procesu pridruživanja Evropskoj uniji. Standard koji je propisan pri računanju minimalne potrošačke korpe odnosi se na minimalnu količinu

kalorija koju je potrebno unijeti u organizam na dnevnoj osnovi (standard od 2100 - 2300 kalorija, prema preporukama Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) i Svjetske zdravstvene organizacije (WHO).

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci Minimalne potrošačke korpe su dostupni od januara 2010. godine. U 2016. i 2017 godini, Uprava za statistiku je radila na reviziji Metodologije minimalne potrošačke korpe. Od januara 2018. godine podaci su dostupni po novoj revidiranoj Metodologiji. Od 2023. godine podaci se objavljuju u kvartalnoj periodici na mjesečnom nivou.

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.